

Sotilaallinen näkökulma osana globaalia turvallisuutta

- 1 Lähtökohtia: "sotilaallinen" globaalissa turvallisuudessa
- 2 Sodan luonne ja sen muutos
- 3 "Sotilaallinen" työkaluna
- 4 Seurauksia Itämerellä ja Pohjolassa
- 5 Havaintoja

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS
Globaali turvallisuus ja Suomi, Säätytalo, 15.11.2017

Juha Pyykönen, valt.lis., prkenr (res)
Security Analysis Oy

1 Lähtökohtia: ”sotilaallinen” globaalissa turvallisuudessa

- Globaali suurvalta voi muuttaa toimintaympäristöjään maailmalla
- Välineet yhä samat: talous, poliittinen, sotilaallinen, kulttuurinen, yhteisöllinen ...
- Uusia vaikuttavia tekijöitä globaalissa kilpailussa

2 Sodan luonne ja sen muutos

- Sodan keskeisin piirre on väkivalta ja sen seuraukset
- Sodan kehitys seuraa yhteiskuntien kehitystä: keräily, maatalous, teollinen, info ...
- Napoleonin ja nykysotien eroja: syyt, kohde, symmetria, uhkakuvan selkeys, osapuolet, asevoimien laatu, teoria
- Globaalit muutokset heijastuvat: moninapaisuus, globalisaatio ja riippuvuudet, kilpailu vs. yhteistyö, demokratiat vs. nationalistis-populistiset, eriarvoistuminen
- Sodan kuva muuttuu yhteisön "kulttuurin" muuttuessa:

laaja ja tuhoisa

pieni ja tehokas

kaukosodat

moni-sisältöinen (hybridi)

3 "Sotilaallinen" työkaluna Euroopassa tänään

- USA:n vetäytyminen antaa tilaa muille käyttää voimaansa
- Konfliktit alueellistuvat, joka lisää niiden todennäköisyyttä
- Krimin miehitys todistaa Venäjän näkemystä asevoiman käytöstä
- Länsimaiden reaktio on oman alueen puolustaminen
- Globaali sotilaallinen toiminta vaatii yhä voiman projisointikykyä
- Sotilaallinen kriisinhallinta hiipuu ja tilalle kokonaisvaltaisempi tuki

4 Seurauksia Itämerellä ja Pohjolassa

- Nato vastaa alueensa (+) sotilaallisesta turvallisuudesta
- EU mukana poliittisen ja taloudellisen turvallisuuden parantamisessa
- Pohjoismainen puolustusyhteistyö sirpaloituu
- Suomi-Ruotsi puolustusyhteistyö perustuu yhteiseen etuun

5

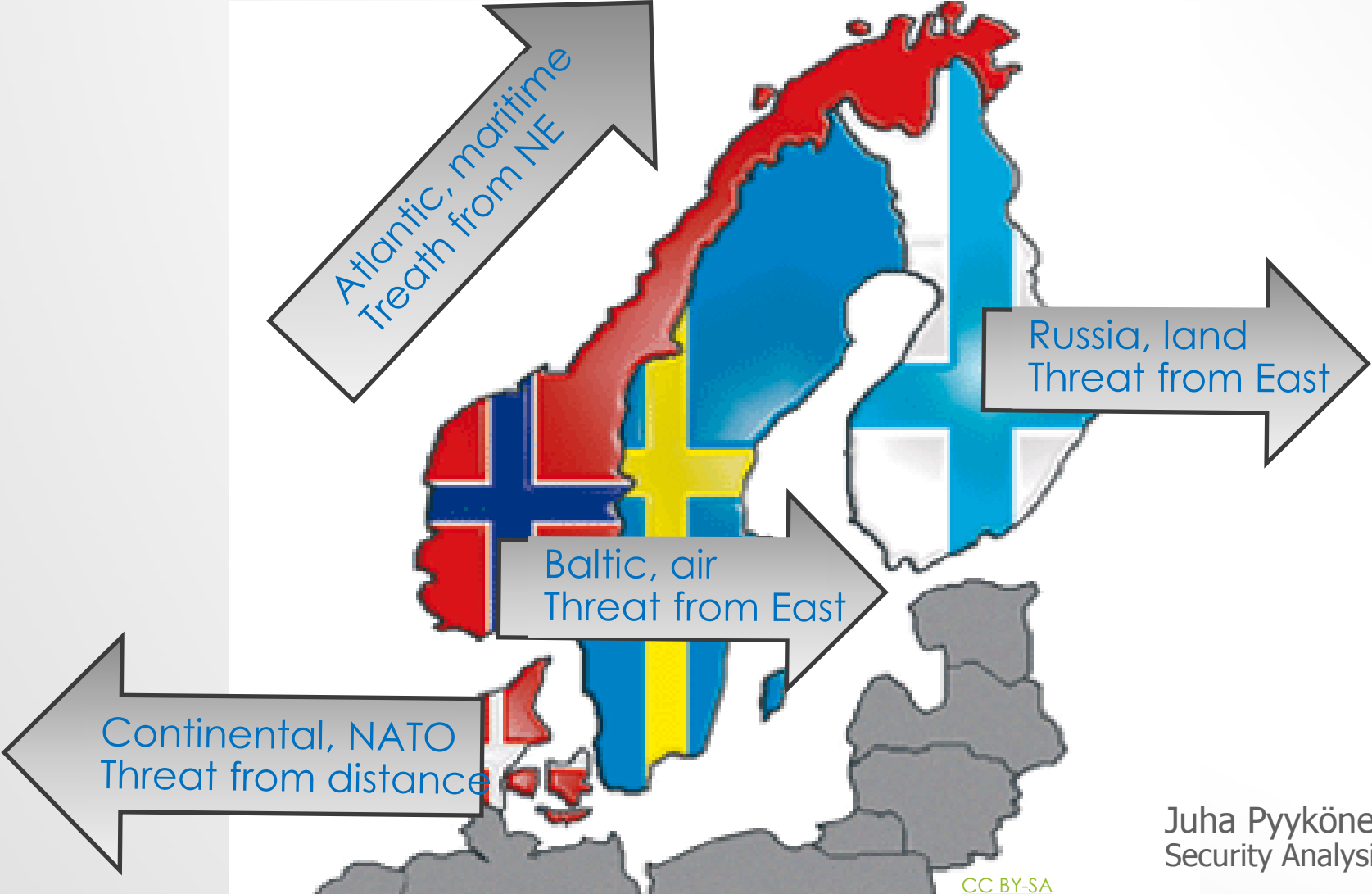
Havainnot

- Naton legitimitetti vahvistuu, kunnes vastakkainasettelu helpottaa
- EU:n rooli vahvistuu ei-sotilaallisessa turvallisuudessa, jos se haluaa
- Pohjoismaat “turvallisuudessa” yhdessä, “sotilaallisessa” erillään
- ”Sotilaallisen” paradigma muuttui - Suomen osallistuttava muilla tavoin

Lopuksi: Suomi vastaa yksin omasta sotilaallisesta turvallisuudesta

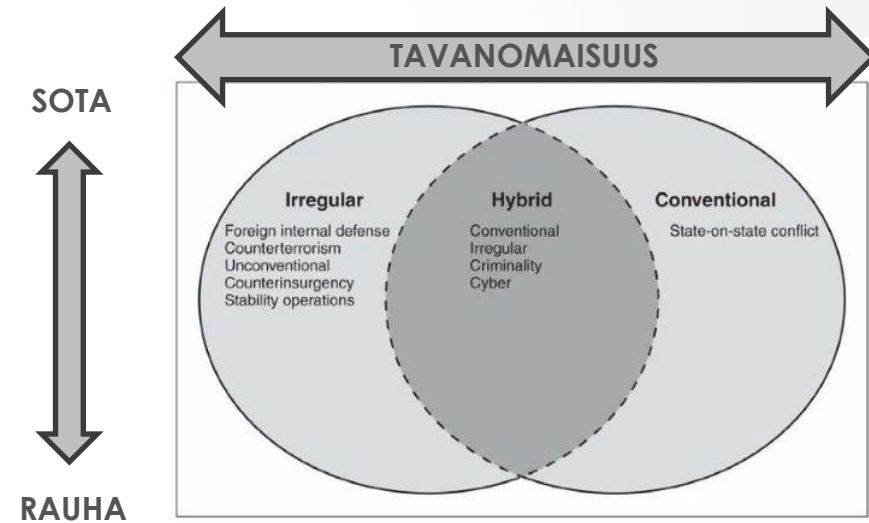
- Voimavarojen riittävyys ja niiden kustannustehokas käyttö elintärkeää
- Samanmielistä, aktiivista ja maksavaa kumppania haluavat kaikki
- Yksinäisyyttä voi lievittää mm. verkottamalla ystävien kesken

KIITOS!

Juha Pyykönen, valt.lis., prkenr (res)
Security Analysis Oy

2 Hybridiuhkista ja niihin vastaamisen muodoista

- Hybridi yhdistelee tavanomaisuuden ja rauhan ulottuvuuksia tilannekohtaisesti
- Laillisuusperusta kaikilla sama: YK:n 2. ja 51. artikloissa (suvereniteetti, oikeus puolustaa)
  - Ennalta ehkäisy (denial) vaikeaa, mutta silti halvempaa kuin hybridin rajoittaminen (coersion, containment) tai rankaiseminen (punishment)?
  - Ennakoiva isku hyväksyttävää, jos uhka on välitön ja vaikutukset suuret?
  - Tekijän ja taustajoukon tunnistaminen ei välttämätön ehto vastaiskulle (atribuutio)?
  - Tekijälle pelotteena toimii iskun epäonnistuminen eikä tappiot?
- Naton 5. artiklaa tulkitaan kattamaan myös terrorismi, kyber. EU rakentaa ...
  - Maantieteellinen määrittely säilyy, mutta toiminnallinen rinnalle

3 Suomen vahvuudet ja heikkoudet

- Pienellä valtiolla pienet resurssit, joten länsiyhteistyö välttämätöntä
  - Suomen ongelma: länsimaa Venäjän kyljessä supistaa liikkumavaraa
  - Suomen ongelmasta on tehty vahvuus – välttämättömyydestä hyve!
- Suomen vahvuudet olemme ITSE keksineet ja rakentaneet
- **Suomen vahvuudet** hybridiuhkia vastaan ovat (ks. Ulkopoliittinen instituutti, 19/2017, 3.9.17)

Vakaa ja toimiva valtio

Elämänalat kattava kokonaisvaltainen turvallisuus toimii

Monikansallisista verkostoista lisäturvaa

Laaja puolustuskyky

- **Suomen heikkoudet** selviävät usein vasta kokemuksen kautta

Viestintä

Venäjän toiminta

Verkkoturvallisuus

Kyberturvallisuus

KIITOS!

KYSYMYKSIÄ - KOMMENTTEJA - KESKUSTELUA